

**Profilaktyka uzależnień w szkołach i innych placówkach oświatowych :
zestawienie bibliograficzne w wyborze**

Wybór i oprac. Anna Knajder-Sowa

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach, 2019 r.

*Materiały dostępne w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Kielcach oraz
Filiach.*

Wydawnictwa zwarte

1. Alkohol / [red. Joanna Bielan, Małgorzata Ziębińska]. – Nadarzyn : Lissner Studio, [ca 2010]. – 54 s. : il. ; 20 cm + 1 płyta DVD (12 cm). – (Programy Profilaktyczno-Edukacyjne ; 1)
Na płycie DVD programy profilaktyczne pt.: "Cena przyjaźni", "Świadectwo dojrzałości", "Medal olimpijski".
2. Balcerek-Kałek, Anna : Budowanie szkolnych programów profilaktyki. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne PWN, 2003. – 59, [1] s. ; 25 cm. – (Planowanie Pracy Nauczyciela)
Książka składa się z rozdziałów: Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu poprzez kształtowanie umiejętności życiowych; Kilka słów o alkoholu i narkotykach; Konstruowanie szkolnego programu profilaktyki. Zamieszczono również przykłady ćwiczeń wspomagających skuteczne komunikowanie się i aktywność twórczą uczniów.
3. Bylica, Jacek : Harmonizując napięcie : nowe spojrzenie w profilaktyce uzależnień. – Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2010. – 152, [1] s. ; 24 cm
4. Cyrklaff, Magdalena J. : Biblioterapia w edukacji z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia. – Toruń : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2014. – 262, [4] s. : il. kolor. ; 23 cm. – Bibliogr. s. 247-262
Książka jest poświęcona problematyce wykorzystania biblioterapii w młodzieżowej edukacji rówieśniczej z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia. Punktem wyjścia uczyniono tutaj charakterystykę zagrożeń wieku dorastania oraz główne założenia profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia. Przedstawiono także teoretyczne założenia biblioterapii i zaproponowano jej wykorzystanie w działaniach profilaktycznych oraz scharakteryzowano toruński "Programu młodzieżowych liderów profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia". Podjęto również próbę usystematyzowania działań biblioterapeutycznych w programach profilaktycznych. Kluczowym elementem rozprawy są wyniki eksperymentu biblioterapeutycznego przeprowadzonego wśród nastolatków uczestniczących w programie liderekim w 2007 i 2008 roku.
5. Diagnostyka i profilaktyka w teorii i praktyce pedagogicznej / pod red. Marii Deptuły. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 2006. – 427 s. : il. ; 24 cm. – (Diagnostyka... ; 03). – Bibliogr. przy rozdz.
6. Diagnostyka pedagogiczna i profilaktyka w szkole i środowisku lokalnym / pod red. Marii Deptuły. – Bydgoszcz : Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego, 2004. – 265 s. : rys., wyk. ; 24 cm. – (Diagnostyka... ; 01). – Bibliogr. przy rozdz.

7. Diagnoza i profilaktyka uzależnień wśród młodzieży wyzwaniem dla społeczności lokalnej / red. nauk. Jan A. Malinowski. – Toruń : Wydawnictwo Edukacyjne Akapit, 2016. – 232, [1] s. : il. ; 24 cm. – (Biblioteka "Wychowania Na Co Dzień")
8. Dziewiecki, Marek : Integralna profilaktyka uzależnień w szkole : krótki poradnik psychologiczny. – Kraków : "Rubikon", [2003]. – 77 s. ; 19 cm. – Bibliogr.
9. Dziewiecki, Marek : Nowoczesna profilaktyka uzależnień. – Kielce : "Jedność", 2000. – 219 s. ; 21 cm. – (Psychologia Wychowania). – Bibliogr.
10. Jakubowska, Hanna : Promocja zdrowia i profilaktyka uzależnień : przewodnik nauczyciela szkoły podstawowej i gimnazjum : ścieżka międzyprzedmiotowa. – Wyd. 2 popr. – Warszawa ; Łódź : Wydawnictwo Szkolne PWN, 2001. – 63, [3] s. ; 24 cm. – (Praca i Zarządzanie w Szkole). – Bibliogr.
11. Jędrzejko Mariusz Z., Białas Tomasz, Stańczak Zbigniew : Narkotyki, dopalacze, nowe środki psychoaktywne : co warto wiedzieć? : jak chronić dzieci i młodzież?. – Warszawa : Oficyna Wydawnicza Aspra ; [Milanówek] : Centrum Profilaktyki Społecznej – Oficyna Wydawnicza von Velke, 2018. – 272 strony : ilustracje, fotografie, wykresy ; 24 cm
12. Juczyński, Zygfryd : Narkomania : podręcznik dla nauczycieli, wychowawców i rodziców. – Wyd. 2 uaktualnione. – Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, cop. 2008. – 155 s. ; 21 cm. – Bibliogr. s. 149-150. Indeks
13. Karasowska, Aleksandra : Alkohol w życiu nastolatków : profilaktyka na co dzień. – Warszawa : Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 2005. – 95 s. : il. ; 21 cm
14. Kielbasa, Beata : Profilaktyka uzależnień / [red. merytoryczna Katarzyna Mitka, Natalia Szala]. – Sosnowiec : Wydawnictwo Projekt-Kom, cop. 2007. – 92 s., [4] s. tabl. kolor. : il. ; 21 cm. – (Uzależnienia : dla pedagogów i terapeutów ; cz. 1)
15. Klimek, Zbigniew : Profilaktyka zagrożeń w praktyce. – Jelenia Góra : nakł. aut., 2008. – 110 s. : il. ; 25 cm. – Bibliogr. s. 109-110
Zawiera m.in.: Niebezpieczne atrakcje ; Narkotyk w kieszeni ucznia ; Zwyciężyć uzależnienia.
16. Kosińska, Ewa : Mądrze i skutecznie : zasady konstruowania szkolnego programu profilaktyczno-wychowawczego. – Kraków : Wydawnictwo Rubikon, cop. 2002. – 61 s. : rys., tab., wykr. ; 23 cm
17. Lechicki, Jan : Postępowanie w uzależnieniach i innych patologiach w szkole : wskazówki dla pielęgniarek szkolnych i nauczycieli. – Kraków : „Text”, 2006. – 167 s. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 154

18. Łakomski, Marian : Dlaczego integralny program profilaktyczny w szkole : pomoc dydaktyczno-wychowawcza dla nauczycieli i wychowawców. – Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2004. – 142, [2] s. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 133- [143]
Zawiera: Zawiera: Problemy alkoholowe w wieku dorastania oraz ich przyczyny: charakterystyka uzależnienia alkoholowego, uwarunkowania inicjacji alkoholowej dzieci w wieku szkolnym, skutki uzależnienia alkoholowego w wieku szkolnym. Przyczyny małej skuteczności obecnie stosowanych programów profilaktycznych: kryterium zewnętrzne i wewnętrzne oceny programów profilaktycznych. Założenia teoretyczne integralnego programu profilaktyki uzależnienia alkoholowego: profilaktyczna koncepcja człowieka jako punkt wyjścia integralnego programu profilaktycznego, elementy informacyjne integralnego programu profilaktycznego uzależnień: informacje dotyczące ciała człowieka, funkcjonowania psychiki, rozwoju moralnego, podstawowych elementów duchowości w człowieku, relacji interpersonalnych, prawidłowej komunikacji ; Elementy formacyjne programu: motywacja wychowanków, kształtowanie dojrzałych postaw dzieci w wieku szkolnym. Współpraca szkoły i rodziny w realizacji integralnego programu profilaktycznego - rola rodziny w wychowaniu do trzeźwości: formowanie dojrzałości w sferze psychofizycznej, dojrzałości moralnej i duchowej, środowisko rodzinne a nabywanie kompetencji interpersonalnych. Formy współpracy rodziny i szkoły. Współpraca instytucji wspomagających szkołę i rodzinę w realizacji programu profilaktycznego: samorządy lokalne, kościół, służba zdrowia, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ruchy samopomocowe, ośrodki pomocy społecznej, prokuratura, policja, sądy rodzinne, mass media. Projekt integralnego profilaktycznego dla szkoły.
19. Łakomski, Marian : Pomóż uzależnionym! : integralny program profilaktyczny w szkole : poradnik dla nauczycieli i wychowawców. – Wyd. 3. – Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2007. – 155, [1] s. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 145- [156]
Spis treści: PROBLEMY ALKOHOLOWE W WIEKU DORASTANIA ORAZ ICH PRZYCZYNY. 1. Charakterystyka uzależnienia alkoholowego. 2. Uwarunkowania inicjacji alkoholowej dzieci w wieku szkolnym. 3. Skutki uzależnienia alkoholowego w wieku szkolnym. PRZYCZYNY MAŁEJ SKUTECZNOŚCI OBECNIE STOSOWANYCH PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH. 1. Kryterium zewnętrzne oceny programów profilaktycznych. 2. Kryterium wewnętrzne oceny programów profilaktycznych. ZAŁOŻENIA TEORETYCZNE INTEGRALNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI UZALEŻNIENIA ALKOHOLOWEGO. 1. Personalistyczna koncepcja człowieka jako punkt wyjścia integralnego programu profilaktycznego. 2. Elementy informacyjne integralnego programu profilaktycznego. 2.1 Informacje dotyczące ciała człowieka. 2.2 Informacje dotyczące funkcjonowania psychiki. 2.3 Informacje dotyczące rozwoju moralnego. 2.4 Informacje dotyczące podstawowych elementów duchowości w człowieku. 2.5 Informacje dotyczące relacji interpersonalnych. 2.6 Informacje dotyczące prawidłowej komunikacji. 3. Elementy formacyjne programu. 3.1 Motywacja wychowanków. 3.2 Kształtowanie dojrzałych postaw dzieci w wieku szkolnym. ZNACZENIE KOMUNIKACJI W PROFILAKTYCE UZALEŻNIEŃ. 1. Społeczeństwo informacyjne a komunikacja międzyludzka. 2. Komunikacja bez przemocy. 2.1 Aplikacje praktyczne. WSPÓŁPRACA SZKOŁY I RODZINY W REALIZACJI INTEGRALNEGO PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO. 1. Rola rodziny w wychowaniu do trzeźwości. 1.1 Formowanie dojrzałości w sferze psychofizycznej. 1.2 Formowanie dojrzałości moralnej i duchowej. 1.3 Środowisko rodzinne a nabywanie kompetencji interpersonalnych. 2. Formy współpracy rodziny i szkoły. 3. Współpraca instytucji wspomagających szkołę i rodzinę w realizacji programu profilaktycznego. 3.1 Samorządy lokalne. 3.2 Kościół. 3.3 Służba zdrowia. 3.4 Poradnie psychologiczno-pedagogiczne. 3.5 Ruchy samopomocowe.

20. Marzec-Tarasińska, Anna : Diagnoza i praca z uczniem zagrożonym uzależnieniami. W: Kompetencje diagnostyczne i terapeutyczne nauczyciela / pod red. nauk. Danuty Wosik-Kawali, Teresy Zubrzyckiej-Maciąg. – Wyd. 2. – Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2013. – S. 71-98
21. Miejsce rodziny i szkoły w profilaktyce uzależnień : Świętokrzyskie Dni Profilaktyki – Kielce 2003, Ogólnopolska Konferencja 14-15 maja 2003 roku : praca zbiorowa / pod red. Tadeusza Sakowicza i Anny Kieszkowskiej ; Akademia Świętokrzyska. Zakład Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji. – Kielce : Jedność, cop. 2003. – 440 s., [4] s. tabl. : il. ; 24 cm
22. Na tropach psychologii w filmie. Cz. 1, Film w edukacji i profilaktyce / redaktorzy naukowcy Agnieszka Skorupa, Michał Brol, Patrycja Paczyńska-Jasińska. – Warszawa : Difin, 2018. – 311 stron ; 23 cm. – (Engram)
23. Narkotyki / [oprac. tekstu Dagmara Sołdek, Adam Nyk]. – Nadarzyn : Lissner Studio, [2010]. – 72 s., [1] k. il. : il. 20 cm. 1 płyta DVD (13 cm). – (Programy Profilaktyczno-Edukacyjne; 5)
24. Narkotyki i dopalacze : zjawisko, zagrożenia, rozpoznawanie zachowań, profilaktyka / redakcja naukowa: Mariusz Z. Jędrzejko, Mirosław Kowalski ; współpraca: Bronisław P. Rosik, Tomasz Zagajewski. – Warszawa : Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR ; Milanówek : Centrum Profilaktyki Społecznej – Oficyna Wydawnicza von Velke, 2016. – 300 stron : ilustracje ; 24 cm
Dla osób zajmujących się profilaktyką społeczną, pedagogów, psychologów, działaczy i pracowników instytucji samorządowych, studentów specjalności pedagogicznych i psychologicznych, przyszłych ratowników medycznych i policjantów.
25. Ogonowska, Agnieszka : Edukacja medialna jako forma profilaktyki uzależnień medialnych dzieci i młodzieży. Zarys problemu. W: Edukacja medialna w dobie współczesnych zmian kulturowych, społecznych i technologicznych / redakcja naukowa Agnieszka Ogonowska, Grzegorz Ptaszek. – Wyd. 2. – Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2016. – S. 161-170
26. Ogonowska, Agnieszka : Psychologia mediów i komunikowania : wprowadzenie. – Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2018. – 258 stron : ilustracja ; 24 cm. – Bibliografia, netografia, filmografia na stronach 237-251 i przy rozdziałach. Indeks
Zawiera m.in.: Edukacja medialna jako forma profilaktyki uzależnień.
27. Ostaszewski, Krzysztof : Skuteczność profilaktyki używania substancji psychoaktywnych : podstawy opracowywania oraz ewaluacja programów dla dzieci i młodzieży. – Warszawa : "Scholar", 2003. – 299 s. : il. ; 24 cm
28. Patologie w cyberprzestrzeni : profilaktyka zagrożeń medialnych / redakcja naukowa Danuta Morańska. – Dąbrowa Górnicza : Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Biznesu, 2015. – 310 s. : il. ; 24 cm

29. Paż Barbara, Paż Grzegorz : Szkoła, która ochrania : szkolny program profilaktyki. – Kraków : "Rubikon", 2002. – 87 s. ; 23 cm. – Bibliogr.
30. Pedagogika i profilaktyka społeczna : nowe wyzwania, konteksty, problemy / redakcja naukowa Mariusz Z. Jędrzejko, Adam Szwedzik. – Milanówek : Centrum Profilaktyki Społecznej – Oficyna Wydawnicza von Velke ; Warszawa : Aspra, 2018. – 365 stron : tabele, ilustracje ; 24 cm
 Spis treści: 1.1. Cyfrowy świat wielkich szans i wielotypowych zagrożeń 1.2. Gry wideo - co powinni wiedzieć rodzice, nauczyciele i pedagodzy 1.3. Telephone zombie. Zjawisko fonoholizmu wśród uczniów jako nowa forma cyberzaburzeń 1.4. Cyberbullying wśród dzieci i młodzieży. Zjawisko, uwarunkowania, delegacje profilaktyczne 1.5. Patologia na piedestale. Próba oceny zjawiska patostreamu, jako źródeł i wpływu na rozwój dzieci i młodzieży 1.6. Cyberpornografia, cyberpedofilia, sexting. Patologiczne zachowania seksualne w Internecie 2.1. Uzależnienia chemiczne, czyli wielkie pułapki 2.2. Marihuana - jako wyzwanie dla szkolnej profilaktyki 2.3. Nadużywanie leków OTC przez osoby starsze. Zjawisko, konsekwencje, uwarunkowania, delegacje dla profilaktyki 2.4. Stosunek Unii Europejskiej oraz niektórych państw członkowskich UE do marihuany. Regulacje w poszczególnych krajach członkowskich 3.1. Nowe pułapki 3.2. Psychologiczne konsekwencje ryzykownych zachowań seksualnych młodzieży. Wybrane problemy 3.3. Ponowoczesność jako źródło dezintegracji i zagrożenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży (perspektywa socjologiczno-pedagogiczna) 3.4. Społeczne konsekwencje pracoholizmu rodziców 4.1. Varia. W poszukiwaniu rozwiązań w niezrównoważonym świecie 4.2. Źródła kryzysów we współczesnej rodzinie w świetle nauki Kościoła katolickiego 4.3. Godność i sumienie człowieka w nauczaniu Kościoła katolickiego podejmującego walkę ze zniewoleniem narkotykowym 4.4. Znaczenie edukacji w hierarchii wartości człowieka dorosłego 4.5. Młode pokolenie w zawirowanej rzeczywistości. Podsumowanie - dlaczego nie wolno się poddawać?
31. Profesjonalna profilaktyka w szkole : nowe wyzwania / red. nauk. Zbigniew B. Gaś ; [Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie]. – Lublin : Innovatio Press Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji, 2011. – 314 s. : il. ; 24 cm. – (Monografie Wydziału Pedagogiki i Psychologii Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie). – Bibliogr. przy pracach
 Zawiera: Profesjonalna profilaktyka w szkole: szanse i zagrożenia / Zbigniew B. Gaś. Antropologiczne podstawy programów profilaktycznych / Marek Dziewiecki. Psychologia egzystencjalna a działania profilaktyczne / Piotr Szczukiewicz. O potrzebie nowego modelu rozwoju zachowania antyspołecznego / Mieczysław Radochoński. Depresja i samobójstwa młodzieżowe jako wyzwanie dla profilaktyki w szkole / Barbara Pilecka. Neuronalne mechanizmy uzależnień i zniewolenia mózgu przez substancje narkotyczne / Tadeusz Studziński, Roman Chwedorowicz. Zastosowanie EEG w identyfikacji P300 jako endofenotypu podatności na uzależnienia od alkoholu u młodzieży / Roman Chwedorowicz, Tadeusz Studziński. Krytyczne myślenie jako czynnik chroniący przed dysfunkcją / Anna Hawrot. Profilaktyka dysleksji rozwojowej / Marzena Kowaluk. Sytuacja szkolna dziecka osoby skazanej odbywającej karę pozbawienia wolności / Agnieszka Chudzyńska. Poczucie samotności dzieci i młodzieży jako czynnik ryzyka: istota, uwarunkowania, konsekwencje, zapobieganie / Edyta Worobiej. Jak zostać dobrym pacjentem: zadania szkoły w przygotowaniu do roli pacjenta / Mirosław J. Jarosz, Anna Włoszczak-Szubda. Nowe patologie i zaburzenia społeczne - próba diagnozy socjopedagogicznej / Mariusz Jędrzejko. Moderatory w wybranych ścieżkach ryzyka narkomanii / Piotr Kwiatkowski. Postawy wobec korupcji jako czynnik ryzyka zaburzeń zachowania młodzieży / Iwona Czerniec. Profilaktyka przemocy rówieśniczej / Robert Porzak. Agresja jako problem współczesnej szkoły / Wiesław

Kowalski. Trening zastępowania agresji ART: od nabycia kompetencji ku zmianie w postrzeganiu "Ofiary agresji" - doniesienie z badań / Katarzyna Hartfil. Mediacje w szkole jako jeden ze sposobów rozwiązywania sporów / Magdalena Giza. Religijne radzenie sobie ze stresem szkolnym przez młodzież w okresie dorastania / Elżbieta Talik. Szkolny Program Profilaktyki kluczem do podnoszenia jakości edukacji: doświadczenia polsko-rosyjskie / Anna Malec. Wychowawcza i profilaktyczna rola metody harcerskiej / Jakub Wajman. Profilaktyczne znaczenie wolontariatu młodzieżowego / Grzegorz Kata. Obraz siebie i samoocena nauczycieli o ponadstandardowej aktywności szkolnej / Monika Baryła. Współpraca szkoły z rodzicami: przyczyny porażek i propozycje zmian / Wiesław Poleszak.

32. Programy profilaktyki uzależnień : z doświadczeń autorów / pod red. Lucyny Telki. – Katowice : "Śląsk", 2003. – 210, [2] s. : tab., wyk. ; 21 cm. – (BPS Biblioteka Pracownika Socjalnego). – Bibliogr. s. 143-159
33. Psychopatologia i psychoprofilaktyka : przejawy narkomanii, alkoholizmu, przemocy, zaburzeń psychicznych w rodzinie i szkole oraz możliwości im przeciwdziałania : materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej zorganizowanej przez Instytut Pedagogiki Społecznej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. 19-21.10.1999 r. / red. Andrzej Margasiński, Beata Zajęcka. – Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2000. – 592 s. : il. ; 24 cm
34. Rekomendowane programy profilaktyki uzależnień / [nadzór merytoryczny Tomasz Kowalewicz]. – Warszawa : Fundacja Praesterno, cop. 2016. – 116 s. ; 21 cm. – Bibliogr., netogr. przy pracach
35. Rylke Hanna, Tuszewski Tomasz : Powrót do źródeł : o profilaktyce w szkołach. – Kielce: Oficyna Wydawnicza Nauczycieli, 2004. – 214 s.: tab.; 24 cm
36. Sakowska, Magdalena : Profilaktyka uzależnień w szkole. W: Obyś cudze dzieci... wychowywał : jak sobie radzić z problemami wychowawczymi w gimnazjum (i nie tylko) / Magdalena Sakowska, Joanna Sikora, Alina Żwirblińska. – Kielce : Oficyna Wydawnicza Nauczycieli, 2003. – S.179-226
37. Simm Małgorzata, Węgrzyn-Jonek Ewa : Budowanie szkolnego programu profilaktyki. – Kraków : "Rubikon", 2002. – 55 s. : il. ; 23 cm
38. Skuteczna resocjalizacja : doświadczenia i propozycje / pod red. Zdzisława Bartkowicza, Andrzeja Węglińskiego. – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2008. – 405 s. : il. ; 24 cm. – Bibliogr. przy niektórych ref.
Zawiera m.in.: S. 259-273 : Blaski i cienie profilaktyki w gimnazjum / Teresa Lewandowska-Kidoń. Profilaktyka w szkołach gimnazjalnych województwa warmińsko-mazurskiego / Małgorzata Przybysz-Zaremba.
39. Słownik – kompendium wiedzy nauczyciela i rodzica / red. nauk. Krzysztof Zajdel, Małgorzata Prokosz. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2014. – 219 s. : il. ; 21 cm. – Bibliogr. przy hasłach
Zawiera m.in.: Profilaktyka / Grażyna Durka. Poziomy profilaktyki / Grażyna Durka.

Profilaktyka uzależnień / Grażyna Durka. Uzależnienie / Grażyna Durka. Uzależnienie od komputera, Internetu / Sylwester Bębas.

40. Szczęsny, Wiesław Wojciech : Zarys resocjalizacji z elementami patologii społecznej i profilaktyki. – Warszawa : "Żak", 2003. – S. 77-96 : Profilaktyka uzależnień w szkole (Uzależnienie się w szkole ; Psychofarmakologia pedagogiczna ; Neurobiologiczne podstawy uzależnień ; Szkolny program profilaktyki - propozycje praktyczne)
41. Szkolny program profilaktyki w praktyce : przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoła ponadgimnazjalna / red. Grzegorz Koźmiński. – Piła : Pracownia Wydawniczo-Edukacyjna K&K, 2003. – 136 s. : tab., rys. ; 21 cm. – (Poradnik Nauczyciela)
42. Szymańska, Joanna : Szkoła jako miejsce realizacji działań profilaktycznych. W: Profilaktyka w środowisku lokalnym / praca zbior. pod red. Grażyny Świątkiewicz. –Warszawa : Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, 2002. – S. 49-65
43. Śledzianowski, Jan : Uzależnienia wśród dzieci i młodzieży szkolnej : na przykładzie województwa świętokrzyskiego. – Kielce : Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej, 2004. – 407, [1] s. : tab. wyk. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 349-367
Zawiera: Uzależnienia psychiczne, fizyczne, społeczne. Badania nad uzależnieniami dzieci i młodzieży w Polsce. Specyfika dziecięco-młodzieżowych uzależnień: uzależnienia od nikotyny, alkoholu, środków toksycznych. Charakterystyka środków toksycznych. Rozmiary uzależnień wśród dzieci i młodzieży na przykładzie województwa świętokrzyskiego: nikotynizm wśród dzieci i młodzieży szkolnej, picie i upajanie się alkoholem uczniów gimnazjów i szkół średnich, analiza uzależnień badanych uczniów od narkotyków, środków psychotropowych i toksycznych. Uwarunkowania rodzinne badanych i ich wpływ na dynamikę uzależnień. Ocena działalności szkoły w zakresie profilaktyki i wychowania młodego pokolenia w wolności od uzależnień. Ocena wpływu rodzeństwa i grup koleżeńskich na kształtujące się postawy badanych uczniów wobec uzależnień. Państwowa, społeczna i kościelna odpowiedzialność za uzależnienia dzieci i młodzieży. Ocena kształtującej się osobowości młodocianych z przełomu tysiącleci w aspekcie zagrożenia uzależnieniami. W aneksie zamieszczono kwestionariusz ankiety, którą wypełniali badani respondenci.
44. Śliwa, Sławomir : Kompetencje profilaktyczne nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej / Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu, Centrum Innowacji i Transferu Technologii oraz Rozwoju Kultury Fizycznej. – Opole : Wydawnictwa Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji : Wydawnictwa Centrum Innowacji i Transferu Technologii oraz Rozwoju Kultury Fizycznej : Wydawnictwo Instytut Śląski, 2017. – 109 stron : ilustracja, wykresy ; 24 cm. – Bibliografia, netografia na stronach 98-104
45. Wieczorek-Stachowicz, Mirosława : Nastolatki i alkohol : strategie profilaktyczne w szkole. – Warszawa : Wydawnictwo Edukacyjne Parpamedia : Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 2007. – 63, [1] s. ; 21 cm. – (Biblioteka Profesjonalisty). – Bibliogr. s. 58-61

46. Wojcieszek, Krzysztof : Noe : program profilaktyczny dla młodzieży. Cz. 1 i 2. – Warszawa : Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 2006. – 136 s. : fot., rys., wyk. ; 30 cm
47. Wojcieszek, Krzysztof : Wygrać życie : szkolny program profilaktyki. – Kraków : "Rubikon", 2002. – 69 s. ; 23 cm. – Bibliogr.
48. Współczesne gimnazjum w Polsce : nadzieje i zagrożenia / pod red. Małgorzaty Bogaj. – Kielce : Wydawnictwo Uczelniane Wszechnica Świętokrzyska, 2006. – 376 s. : il. ; 21 cm. – (Prace Wszechnicy Świętokrzyskiej = Works of Wszechnica Świętokrzyska, nr 105). – Bibliogr. przy pracach
Zawiera m.in.: Profilaktyka uzależnień w gimnazjum; Narkomania i jej uwarunkowania wśród młodzieży gimnazjalnej.
49. Zajączkowski, Krzysztof : Nikotyna, alkohol, narkotyki : profilaktyka uzależnień : krótki poradnik psychologiczny. – Kraków : "Rubikon", 2001. – 96 s. ; 19 cm. – Bibliogr. Indeks
50. Zajączkowski, Krzysztof : Profilaktyka uzależnień a wartości : przewodnik dla rodziców i wychowawców. – Wyd. 2. – Kielce : "Jedność", 2004. – 56 s. : il. kolor. ; 24 cm. – Bibliogr.
51. Zajączkowski, Krzysztof : Uzależnienia od substancji psychoaktywnych. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, cop. 2003. – 91, [1] s., [4] s. tabl. kolor. : fot., tab. ; 24 cm. – (Psychologia, Pedagogika). – Bibliogr. s. 91- [92]
Zawiera: Zawiera: I. Substancje psychoaktywne: Trochę historii; Rozmiary zjawiska używania substancji psychoaktywnych; Uwarunkowania używania substancji psychoaktywnych przez młodzież; Charakterystyka okresu dorastania: czynniki psychologiczne, Czynniki społeczne; Substancje psychoaktywne w polskim prawie. Zawiera: II. Działanie substancji psychoaktywnych: Wpływ nikotyny na organizm człowieka; Działanie alkoholu na organizm człowieka: Alkoholowe fakty i mity; Działanie narkotyków na organizm człowieka: Narkotykowe fakty i mity, Słowniczek zwrotów używanych przez narkomanów, Sygnały ostrzegawcze; Przebieg procesu uzależnienia; Mechanizmy uzależnienia: Objawy zespołu abstynencyjnego. Zawiera: III. Profilaktyka i leczenie uzależnień: Rola rodziny w zapobieganiu uzależnieniom, Profilaktyka uzależnień w szkole, Leczenie uzależnień w Polsce.
52. Zdrowie publiczne / red. nauk. Teresa Bernadetta Kulik, Anna Pacian. – Wyd. 1-1 dodr. – Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2015. – XVIII, 395 s. : il. ; 24 cm. – Bibliogr. przy rozdz. Indeks
Zawiera m.in.: Rola szkoły w zapobieganiu narkomanii, Udział pielęgniarki szkolnej w zapobieganiu narkomanii - profilaktyka pierwotna, Profilaktyka wtórna, Służba zdrowia w profilaktyce narkomanii) / Anna Pacian.
53. Zmiany w życiu współczesnych ludzi i ich konteksty / red. nauk. Hanna Liberska, Alicja Malina, Dorota Suwalska-Barancewicz. – Warszawa : Difin, 2016. – 406 s. : il. ; 24 cm. – (Engram)
Zawiera m.in.: Czy szkoły są przygotowane do prowadzenia profilaktyki uzależnień? / Jarosław Korczak.

Wydawnictwa ciągłe

54. Błaszkieicz, Ryszard : Gry komputerowe a zdrowie dziecka w młodszy m wieku szkolnym. W: Nauczanie Początkowe : kształcenie zintegrowane. – R. 34 (56), nr 1 (2010/2011), s. 34-43
Uzależnienia od gier komputerowych. Ich negatywny wpływ na zdrowie dziecka oraz profilaktyka uzależnień.
55. Borkowska, Anna : Szkolny program profilaktyki. W: Serwis Informacyjny Uzależnienia. – 2018, nr 2, s. 17-20
Konstruowanie oraz korzyści dla szkoły ze szkolnego programu profilaktycznego. Szkolne procedury interwencyjne oraz odpowiedzialność karna nieletnich.
56. Borkowska, Anna : "UNPLUGGED" – program profilaktyki uzależnień dla gimnazjów. W: Wychowanie na co Dzień. – 2013, nr 10/11, s. 26-28
57. Borkowska Anna, Macander Dorota : Specyfika profilaktyki uzależnień w szkole. W: Serwis Informacyjny Narkomania. – 2014, nr 3, s. 9-16
Opis standardów szkolnej profilaktyki uzależnień oraz warunków skuteczności profilaktyki uzależnień w szkole. Umocowanie profilaktyki w prawie oświatowym.
58. Borowiecki, Paweł : Zdrowy styl życia : program profilaktyczny dla pierwszych klas szkół ponadgimnazjalnych. W: Wychowawca. – 2015, nr 9, s. 23-28
Program obejmujący cykl 7 zajęć, mających na celu profilaktykę uzależnień, promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie umiejętności prawidłowej komunikacji oraz wspieranie rodziców w procesie wychowywania dziecka. Załączniki.
59. Borucka Anna, Kocoń Katarzyna : Interwencja w szkole. W: Remedium. – 2003, nr 7/8, s. 10-13
Omówienie metody szkolnej interwencji profilaktycznej, której celem jest zapobieganie problemom związanym z używaniem przez młodzież substancji psychoaktywnych.
60. Borucka Anna, Ostaszewski, Krzysztof : Wiodące szkolne strategie profilaktyki używania substancji psychoaktywnych. W: Wychowanie na Co Dzień. – 2004, nr 10/11, s. 3-7
Strategie profilaktyki uzależnień w szkole : trening umiejętności, edukacja normatywna, udział rodziców, przekaz informacji, organizacja czasu wolnego, edukacja rówieśnicza. Warunki skuteczności szkolnego programu profilaktycznego.
61. Borzucka-Sitkiewicz Katarzyna, Noszczyk Monika : Zapobieganie zaburzeniom zachowania wśród uczniów jako element profilaktyki uzależnień. W: Wychowanie na Co Dzień. – 2006, nr 1/2, s. 23-27
Wprowadzenie do szkół wielostronnych programów interwencyjnych zorientowanych na zmianę zachowania. Trening Zastępowania Agresji (ART), opracowany przez A.P. Goldsteina, opierający się na założeniu, że każde agresywne zachowanie uwarunkowane jest czynnikami zewnętrznymi i wewnętrznymi.
62. Bukowska, Bogusława : Refleksje i rekomendacje dotyczące podstawy programowej szkolenia w zakresie profilaktyki uzależnień. W: Serwis Informacyjny Narkomania. – 2014, nr 3, s. 6-8

Charakterystyka podstawy programowej kształcenia osób, które chcą profesjonalnie zajmować się profilaktyką uzależnień.

63. Cech, Tomas : Realizacja wczesnej profilaktyki narkotykowej w szkołach czeskich. W: Pedagogika Społeczna. – 2005, [nr] 3, s. [67]-75
Realizacja prewencji uzależnień narkotykowych w Republice Czeskiej. Czynności i kroki przy realizacji pierwszorzędowej profilaktyki narkotykowej w szkołach.
Profilaktyka w przedszkolach i szkołach podstawowych. Edukacja przeciwnarkotykowa.
64. Denst-Sadura, Aleksandra : Nadmiar szkodzi. W: Głos Nauczycielski. – 2013, nr 36, s. 16
Uzależnienie od Internetu – symptomy, profilaktyka, interwencja.
65. Dmitrowicz, Izabela : Profilaktyka uzależnień behawioralnych – z rozsądkiem bez paniki. – (Na uzależnienia behawioralne). W: Remedium. – 2014, nr 3, dod. s. 1-2
Czynnościowe uzależnienia wśród dzieci i młodzieży – przyczyny. Próba odpowiedzi na pytanie : Dlaczego warto wprowadzić profilaktykę uzależnień behawioralnych w szkole podstawowej?
66. Dziewiecki, Marek : W kierunku profilaktyki integralnej. W: Wychowawca. – 2011, nr 11, s. 5-11
Ewolucja programów profilaktycznych w kierunku oddziaływań wychowawczych o charakterze holistycznym. Nowe trendy w profilaktyce – profilaktyka problemowa, programy specjalistyczne, środowiskowe i inne. Uwarunkowania środowiskowe i rodzinne zachowań problemowych dzieci i młodzieży. Integralny model profilaktyki oraz integralna profilaktyka uzależnień w praktyce szkolnej.
67. Franusz, Barbara : Profilaktyka uzależnień w szkole podstawowej. W: Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2004, nr 1, s. 44-46
Program profilaktyki uzależnień skierowany do uczniów, rodziców i nauczycieli mający na celu przeciwdziałanie paleniu papierosów, picia alkoholu i używaniu narkotyków.
68. Gawryłow, Grażyna : Drugi elementarz, czyli program siedmiu kroków – sprawozdanie z przeprowadzonych zajęć na godzinach wychowawczych w klasie VI. W: Dyrektor Szkoły. – 2000, nr 10, s. 20-21
Program profilaktyki uzależnień (alkohol, narkotyki) dla młodzieży i rodziców.
69. Gawryłow, Grażyna : Spójrz inaczej : realizacja programu profilaktyki uzależnień na godzinach wychowawczych w klasie IV. W: Dyrektor Szkoły. – 2000, nr 10, s. 21-23
70. Gołek, Magdalena : Profilaktyka uzależnień psychoaktywnych wśród młodzieży. W: Nowa Szkoła. – 2011, nr 7, s. 35-38
Zwrócenie uwagi na występowanie czynników ryzyka uzależnienia oraz czynników chroniących w systemie socjalizacyjnym, demograficznym oraz osobowościowym.
71. Górecka, Agnieszka : Szkolna interwencja profilaktyczna – możliwości stosowania. – (ABC programów profilaktycznych). W: Remedium. – 2012, nr 2, s. 16-17

Wnioski z badań służące ocenie przydatności metody interwencji profilaktycznej oraz jej funkcjonowania/możliwości stosowania w szkole.

72. Hanuliaková, Jana : Młodzież a problem alkoholowy – z doświadczeń słowackich. W: Wychowanie na Co Dzień. – 2012, nr 10/11, s. 24-26
Statystyki dotyczące spożycia alkoholu przez dzieci i młodzież na Słowacji. Rola szkoły w profilaktyce uzależnień.
73. Hełminiak, Danuta : Jak przygotowano w Szkole Podstawowej nr 7 w Koszalinie kampanię profilaktyczno-wychowawczą dotyczącą zapobiegania uzależnieniom?. W: Problemy Narkomanii. – 2001, nr 1, s. 65-66
74. Ilendo, Agnieszka : Profilaktyka w szkole jako forma minimalizowania zagrożeń uzależnieniem. W: Opieka, Wychowanie, Terapia. – 2002, nr 1, s. 14-17
Wyniki badań.
75. Jastrząb, Jadwiga : Profilaktyka w szkolnym programie wychowawczym. W: Wychowanie na Co Dzień. – 2002, nr 10/11, dod. s. I-III
Profilaktyka uzależnień w programach szkoły, edukacji, wychowaniu i terapii pedagogicznej.
76. Jonakowska, Ewa : Programy profilaktyczne w edukacji wczesnoszkolnej. W: Życie Szkoły. – 2012, nr 4, s. 30-32, 34
Profilaktyka uzależnień w klasach I-III.
77. Junger, Agata : Programy profilaktyczne z zakresu uzależnień behawioralnych. W: Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2016, nr 1, s. 38-40
Propozycja szkolenia pedagogów z terenu Małopolski realizujących programy profilaktyczne w środowisku szkolnym. Zagrożenie uzależnieniem od internetu wśród dzieci i młodzieży wskazaniem do realizacji szkolenia.
78. Kobiąłka, Magdalena : Szkolna profilaktyka uzależnień. W: Inspiracje. – 2005, nr 5, s. 18-19
Zadania szkolnej profilaktyki uzależnień. Działania wspierające szkolną profilaktykę. Profilaktyka integralna.
79. Kolwińska, Marta : Mój uczeń bierze. W: Psychologia w Szkole. – 2004, nr 4, s. 47-56
W jakich warunkach rodzinnych dzieci sięgają po narkotyki. Psychologiczne skutki brania. Nauka odmawiania. Praca z liderami szkolnymi.
80. Kołomański, Łukasz : Interwencja w szkole – strategia profilaktyki informacyjnej w przeciwdziałaniu uzależnieniom. W: Wychowanie na Co Dzień. – 2008, nr 7/8, dod. s. I-VI
Uzależnienia w szkole – skala zjawiska. Interwencja oraz przeciwdziałanie uzależnieniom w szkole. Zakres i treści oddziaływań profilaktycznych wobec grup wiekowych w ramach programu "Dziękuję - Nie biorę! Nie piję!". Scenariusze zajęć.
81. Kondratiuk Irena, Skiepmo Barbara : "Zdrowa szkoła jest wesoła" w Bielsku Podlaskim. W: Świat Problemów. – 2004, nr 7/8, s. 23-24

Program profilaktyczny dotyczący profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia w Zespole Szkół z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego w Bielsku Podlaskim.

82. Koperny, Bożena : Znaczenie dramy i swobodnego tekstu w profilaktyce uzależnień i agresji. W: *Życie Szkoły*. – 2001, nr 1, s. 30-31
Dzieci i młodzież.
83. Kossobucka, Anna : Kształtowanie pryncypialnej osobowości wychowanka a uzależnienia. W: *Wychowanie na Co Dzień*. – 2007, nr 10/11, s. 32-34
Skuteczna profilaktyka w zakresie uzależnień. Rola szkoły w przygotowaniu dorastającej młodzieży do korzystania z wolności poprzez dokonywanie dojrzałych wyborów i podejmowanie odpowiedzialnych decyzji.
84. Kostka, Danuta : Refleksja nad programem szkolnej profilaktyki uzależnień. W: *Buski Kwartalnik Edukacyjny*. – 2004, nr 8, s. 10-11
85. Kowalewicz, Bożena : Uzależnienia od narkotyków. W: *Wszystko dla Szkoły*. – 2001, nr 5, s. 8-9
Zajęcia do wykorzystania w starszych klasach szkoły podstawowej na lekcji wychowawczej.
86. Kryczalo Ewa, Buchholc Joanna, Nowak Radosław : Podążać za młodzieżą : czyli wybrane działania w obszarze profilaktyki uzależnień realizowane w Gdańsku. W: *Świat Problemów*. – 2013, nr 1, s. 30-33
Prezentacja szkolnych programów profilaktycznych oraz projektów: "Aktywizacja profilaktyczna wybranych dzielnic Gdańska", "Ulica", "Full Control", "Networking", "Kieruj bez procentów".
87. Kubala-Kulpińska, Aleksandra : Szkoła kontra narkotyki : jak tworzyć politykę antynarkotykową krok po kroku. W: *Głos Pedagogiczny*. – 2015, nr [8] (72), s. 56-60
Propozycja tworzenia szkolnej polityki antynarkotykowej według koncepcji Jacka Morawskiego : diagnoza problemu, powołanie szkolnego zespołu roboczego, zorganizowanie szkolenia dla członków zespołu, analiza zasobów i potrzeb, nawiązanie kontaktu z policją i instytucjami leczenia, utworzenie szkolnej strategii profilaktyki narkomanii, wdrożenie zasad, monitoring i ewaluacja. Charakterystyka środków psychoaktywnych.
88. Łazuga-Koczurowska, Jolanta : System przygotowania realizatorów programów profilaktycznych. W: *Serwis Informacyjny Uzależnienia*. – 2018, nr 1, s. 13-18
Cechy skutecznej profilaktyki, która powinna być oparta na dwóch filarach. Założenia Szkoły Animatorów Profilaktyki.
89. Łoskot, Małgorzata : Aby szkolna profilaktyka narkomanii nie była fikcją. W: *Głos Pedagogiczny*. – 2018, nr [12] (104), s. 6-10
Przepisy uzasadniające szkolną profilaktykę uzależnień od narkotyków. Pedagog szkolny jako realizator oddziaływań profilaktycznych.
90. Łoskot, Małgorzata : Profilaktyka uzależnień czyli stop narkotykom w szkole. W: *Głos Pedagogiczny*. – 2011, nr [1] (25), s. 4-8

Co to jest narkotyk. Jak zorientować się, czy uczeń sięga po narkotyk. Testy narkotykowe, które można wykonać w domu.

91. Łoskot, Małgorzata : Zabawa, która staje się przymusem. W: Głos Pedagogiczny. –2013, nr [2] (46), s. 4-7
Uzależnienie od hazardu dzieci i młodzieży. Fazy uzależnienia. Profilaktyka antyhazardowa w szkole.
92. Macander, Dorota : Interwencja profilaktyczna wobec ucznia sięgającego po substancje psychoaktywne. W: Głos Pedagogiczny. – 2010, nr [7] (21), s. 32-35
Szkolna interwencja profilaktyczna. Umiejętność prowadzenia rozmowy interwencyjnej.
93. Macander, Dorota : Profilaktyka uzależnień w szkole. W: Serwis Informacyjny Narkomania. – 2007, nr 1, s. 15-21
Wyjaśnienie, czym jest profilaktyka osób narażonych na ryzyko używania narkotyków, jakie są poziomy i strategie profilaktyczne, jakie są cechy, sytuacje i warunki sprzyjające powstawaniu zachowań ryzykownych młodzieży szkolnej. Jak powinno być przygotowanie zawodowe realizatora działań profilaktycznych w szkole. Szkolny program profilaktyki.
94. Malorny, Iwona : The Notion of Addiction in the Local Environment : diagnosis and Prevention. W: Chowanna. – T. 2 (2017), s. [313]-326
Autor przedstawia zestaw sugerowanych rozwiązań dla zdiagnozowanych problemów. Badania stanowiące podstawę artykułu mają na celu ocenę ryzyka różnych uzależnień wśród młodzieży szkolnej w Bytomiu, a następnie zaprojektowanie lokalnego schematu profilaktyki uzależnień. Analizy przedstawione w tym tekście wyraźnie wzmacniają potrzebę kompleksowego podejścia do zjawiska uzależnienia; wspomniane podejście nie tylko zbadałoby przyczyny, ale także zaproponuje praktyczne rozwiązania. Należy opracować zarówno skuteczny, jak i skuteczny system zapobiegania, jako współpracę międzyinstytucjonalną. Artykuł w języku angielskim.
95. Mysior, Radosław : W wirtualnej pułapce – uzależnienie od Internetu. W: Nowa Szkoła. – 2015, nr 2, s. 19-28
Definicja, fazy i typy oraz kryteria diagnostyczne uzależnienia od Internetu. Działania profilaktyczne.
96. Myszka, Grażyna : Profilaktyka uzależnień a rzeczywistość szkolna. W: Wychowawca. – 2003, nr 12, s. 11
Refleksje z anonimowej ankiety na temat uzależnień, przeprowadzonej w jednej ze szkół. Przyczyny sięgania młodzieży po narkotyki i alkohol.
97. Niewiadomska Iwona, Kalinowski, Mirosław : Integracja profilaktyki w szkołach wyższych. W: Remedium. – 2005, nr specjalny, s. 18-19
"Ogólnopolska Sieć Uczelni Wolnych od Uzależnień": założenia ogólne, standardy działań profilaktycznych, współpraca z instytucjami centralnymi.
98. Nowak, Anna : Profilaktyka narkomanii : ujęcie lokalne. W: Wychowanie na Co Dzień. – 2006, nr 1/2, s. 3-6
Działalność szkoły i innych organizacji społecznych w zapobieganiu narkomanii.

99. Olszewska, Walentyna : Warsztaty dla liderów młodzieżowych jako forma zajęć profilaktycznych. W: Dyrektor Szkoły. – 2009, nr 9, s. 44
Przygotowują młodzież do podjęcia działań w zakresie profilaktyki uzależnień w grupach rówieśniczych na terenie szkoły.
100. Pater, Alicja : Profilaktyka zachowań ryzykownych w szkole / rozm. przepr. Kinga Sochocka, Karolina Van Laere. W: Remedium. – 2016, nr 10, s. 8-10
Wywiad z pedagogiem szkolnym jednego z warszawskich gimnazjów na temat roli szkoły i sposobów podejmowania interwencji w sytuacji, gdy uczeń podejmuje zachowania ryzykowne związane ze szkodliwym używaniem mediów elektronicznych lub uzależnieniem od nich.
101. Połotniuk, Marta : Wspieranie rozwoju psychospołecznego uczniów w wieku szkolnym z trudnościami w uczeniu się – program profilaktyki zachowań problemowych. W: Wychowanie na Co Dzień. – 2012, nr 7/8, dod. s. I-VII
Prezentacja autorskiego programu profilaktycznego adresowanego do dzieci w wieku szkolnym z grup ryzyka niepowodzeń szkolnych i używania substancji psychoaktywnych.
102. Porzak, Robert : Profilaktyka uzależnień na uczelniach. W: Remedium. – 2004, nr 9, s. 6-8
Prowadzenie działań profilaktycznych na uczelniach w Stanach Zjednoczonych (USA). Dane dotyczące picia alkoholu i zażywania narkotyków przez studentów.
103. Porzak, Robert : Profilaktyka uzależnień na uczelniach świata – wybrane przykłady : (streszczenie wykładu wygłoszonego na konferencji inaugurującej program "Uczelnie wolne od narkotyków" 11 listopada 2001 w Warszawie). W: Problemy Narkomanii. –2002, nr 1, s. 12-19
Doświadczenia uczelni działających na terenie USA – omówienie badań.
104. Przybysz-Zaremba, Małgorzata : Profilaktyka nałogu komputerowo-sieciowego. W: Forum Oświatowe. – 2006, [nr] 2, s. [97]-103
Propozycje działań profilaktycznych w szkole i rodzinie.
105. Rudek, Iwona : Nauczyciele i rodzice jako partnerzy w profilaktyce uzależnień. W: Wychowanie na Co Dzień. – 2008, nr 10/11, s. 5-9
Współdziałanie rodziny i szkoły w przeciwdziałaniu uzależnieniom. Programy profilaktyczne i inne działania podejmowane przez szkoły. Środowisko rodzinne a problem uzależnień. Prawidłowe relacje w rodzinie. Trudności wychowawcze sprawiane przez młodzież.
106. Sawicki, Mirosław : To dopiero pierwszy etap : rozmowa z Mirosławem Sawickim, ministrem edukacji narodowej. W: Świat Problemów. – 2004, nr 7/8, s. 4-5
Profilaktyka uzależnień prowadzona przez szkoły.
107. Skura, Piotr : Uwaga, nowe zadanie. W: Głos Nauczycielski. – 2015, nr 28/29, s. 3
Projekt rozporządzenia MEN dotyczący zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

108. Słyk, Małgorzata : Jak korzystam z programu „Spójrz inaczej”. W: Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2000, nr 1, s. 27-28
Program wychowawczo-profilaktyczny w zakresie uzależnień dla szkół podstawowych.
109. Sobierajski Paweł, Szczepkowski Jacek : Profilaktyka szkolna – refleksje na podstawie opinii młodzieży. W: Wychowanie na Co Dzień. – 2012, nr 10/11, s. 20-24
Programy profilaktyczne w szkołach na podstawie badań zrealizowanych w Toruniu w 2011 w ramach projektu pt.: "Środowiskowe uwarunkowania postaw zdrowotnych młodzieży". Profilaktyka w opinii młodzieży. Realizatorzy profilaktyki szkolnej.
110. Straub, Renata : Zagrożenia cywilizacyjne młodzieży szkolnej – profilaktyka. W: Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne. – 2003, [nr] 3, s. 24-27
Propozycja programu z profilaktyki uzależnień pt. "Czuję, wiem, potrafię" do wykorzystania na godzinie wychowawczej lub zajęciach pozalekcyjnych.
111. Syroka-Marczewska, Katarzyna : Aspekty prawne zasad prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. W: Serwis Informacyjny Uzależnienia. – 2018, nr 3, s. 1-6
Omówienie rozporządzenia w sprawie podejmowania działań profilaktycznych w szkole ze stycznia 2018 roku.
112. Szymańska, Joanna : Szkolny program profilaktyki po roku doświadczeń. W: Remedium. – 2003, nr 12, s. 38-39
Uzależnienia nieletnich.
113. Szymik, Eugeniusz : Profilaktyka, zagrożenie i co dalej...?. W: Nauczyciel i Szkoła. –2011, nr 1, s. [79]-85
Prezentacja wyników badań dotyczących rozpowszechniania używania alkoholu przez młodzież szkolną. Uwagi na temat programów profilaktycznych. Studium przypadku nastolatka uzależnionego od alkoholu i próby jego leczenia.
114. Świat bez uzależnień byłby lepszy : debata dla uczniów gimnazjum metodą projektu. W: Biblioteka w Szkole. – 2001, [nr] 9, s. 13-14
Debata przygotowana dla uczniów gimnazjum w ramach programu profilaktycznego „Jak ustrzec młodzież przed uzależnieniami”.
115. Trojan, Elżbieta : Dopalacze – nowe oblicze uzależnień : profilaktyka i zwalczanie : (zestawienie bibliograficzne w wyborze). W: Nowa Szkoła. – 2015, nr 8, s. 53-59
Wybór literatury na temat dopalaczy oraz profilaktyki i zwalczania tego uzależnienia za lata 1997-2015 zawierający wydawnictwa zwarte i artykuły z czasopism.
116. Trojanowska, Anna : Szkoła bez uzależnień. W: Nowe w Szkole. – 2004, [nr] 2, s. 17-19
Projekt pt. Nasza szkoła – szkołą bez uzależnień, realizowany w ramach programu profilaktycznego szkoły.

117. Trojanowska, Anna : Szkoła bez uzależnień : kilka słów o autorskim projekcie profilaktycznym. W: Dyrektor Szkoły. – 2004, nr 1, s. 20-21
Realizacja programu "Nasza szkoła – szkołą bez uzależnień" w Zespole Szkół nr 1 w Męcinie.
118. Wiśniewska Hanna, Wieczorek Beata : Używasz – przegrywasz (refleksje na temat programu obejmującego profilaktykę uzależnień realizowanego w Szkole Podstawowej Specjalnej w Ostródzie). W: Szkoła Specjalna. – 2000, nr 4, s. 198-20
Program profilaktyczny „Drugi Elementarz, czyli Program Siedmiu Kroków” realizowany w świetlicy terapeutycznej w Ostródzie.
119. Wojciechowska Katarzyna, Sobieszczyk Maria : Przygotowanie dzieci po pierwszym etapie edukacji do życia bez uzależnień. W: Wychowanie na Co Dzień. – 2011, nr 10/11, s. 38-44
Używanie środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież oraz działania profilaktyczne w świetle literatury przedmiotu. Przestrzeganie zasad profilaktyki uzależnień przez dzieci w świetle badań własnych. Zadania szkoły w zakresie profilaktyki uzależnień.
120. Wojtasik Jolanta, Zazula Wiesława : Żyjemy bezpiecznie : projekt profilaktyczny dla uczniów klas V-VI. W: Wszystko dla Szkoły. – 2006, nr 2, s. 6-7
Profilaktyka uzależnień.
121. Wolny, Barbara : Życie bez uzależnień – przygotowanie ucznia do zdrowego stylu życia. W: Wychowanie na Co Dzień. – 2008, nr 10/11, s. 29-33
Edukacja zdrowotna – promocja stylu życia bez nałogów na wszystkich etapach edukacji szkolnej. Kształtowanie umiejętności życiowych.
122. Wypyszyńska, Jagoda : Smok Edzio i Agatka uczą, jak żyć bezpiecznie : używkom mówimy NIE!. Cz. 7. W: Życie Szkoły. – 2013, nr 7, s. 18
Uświadamianie dzieciom niebezpieczeństw związanych z uzależnieniami.
123. Zieliński, Cezary : Profilaktyka w szkole. W: Nowe w Szkole. – 2004, nr 6, s. 13-17
Czym jest profilaktyka. Typy programów zapobiegania uzależnieniom.
124. Żejmo-Kudelska, Aldona : Teatr w edukacji, nowe spojrzenie na profilaktykę uzależnień. W: Głos Pedagogiczny. – 2011, nr 33, s. 16-18.
125. Żurakowska, Barbara : Lepiej zapobiegać niż leczyć : profilaktyka uzależnień w szkole. W: Wszystko dla Szkoły. – 2005, nr 1, s. 1-3
Uzależnienia młodzieży.

Materiały metodyczne

Wydawnictwa zwarte

126. Banaś Dominika, Ippoldt Lidia, Jurek Marta : Nastolatkiem być... : opowiadania terapeutyczne dla młodzieży wraz ze scenariuszami zajęć

biblioterapeutycznych. – Skawina : Urząd Miasta i Gminy : Centrum Wsparcia Rodziny : Biblioteka Pedagogiczna : Wydawnictwo Promo, 2016. – 63 strony : ilustracje ; 24 cm

Publikacja wydana w ramach akcji Skawińskie Dni Profilaktyki, pod hasłem "Bądź bliżej dziecka, uchronisz je od uzależnień", stanowiącej element Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

127. Franaszczuk-Truszkowska, Marta : Biblioterapia dla klas IV-VI szkoły podstawowej. – Gdańsk : Harmonia, 2006. – 103 s. ; 21 cm
Zbiór scenariuszy opartych na tekstach literackich. Materiał uporządkowano w dwóch rozdziałach dotyczących przeciwdziałania agresji i przemocy (dla klas IV-VI) oraz profilaktyki uzależnień (dla uczniów klas VI). Scenariusze odwołują się do fragmentów jednego utworu - relacji nastoletniej narkomanki z książki "My, dzieci z dworca Zoo". Poradnik dla nauczycieli wychowawców, bibliotekarzy, pedagogów szkolnych i pracowników świetlic socjoterapeutycznych oraz innych osób prowadzących zajęcia o charakterze opiekuńczo-wychowawczym z dziećmi i młodzieżą.
128. Moczydłowska Joanna, Pelszyńska Izabela : Profilaktyka w szkole dla młodzieży niedostosowanej społecznie : elementy programu i scenariusze zajęć dla uczniów klas VI szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. – Rzeszów : "Fosze", [2004]. – 95 s. : rys., tab. ; 24 cm. – Bibliogr. s. 57-58
Praktyczne wskazówki w jaki sposób diagnozować problemy, jak pracować z młodzieżą by zajęcia były interesujące i skuteczne.
129. Zajączkowski, Krzysztof : Program edukacji prozdrowotnej w klasach IV-VI : bezpieczeństwo, zagrożenia, profilaktyka : scenariusze zajęć. – Wyd. 2. – Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2005. – 129, [1] s. ; 24 cm + dysk optyczny (CD-ROM). – Bibliogr. s. 129-[130]
Zawiera m.in. scenariusze zajęć: Klasa VI – Dlaczego ludzie palą papierosy, piją alkohol?, Palenie papierosów, Jak nikotyna działa na ludzki organizm?, Antyreklama papierosów, Co wiemy na temat alkoholu?, Jak alkohol działa na organizm człowieka?, W jaki sposób dochodzi do uzależnienia?.
130. Zdrowo żyć = pięknie żyć : scenariusze profilaktyczne / [red. wyd. Anna Grochowska-Piróg]. – Kraków : Rubikon, [2011]. – 242 s. ; 23 cm. – (Zabawmy Się w Teatr)
Na okł. podtyt.: scenariusze profilaktyczne szkoła podst. (kl. IV-VI) i gimnazjum.
Zawiera: S. 11-12 : Młodzieżowy Ogólnopolski Przegląd Spektakli Profilaktycznych. S. 13-23 : Zawsze masz wybór : scenariusz przedstawienia na temat uzależnień alkoholowych i narkotycznych / Aneta Kaźmierczak. S. 24-28 : Z sumieniem na ty : scenariusz przedstawienia z zakresu profilaktyki uzależnień i przyczyn sięgania po narkotyki przez dzieci i młodzież, dla klas IV-VI szkoły podstawowe / Joanna Bakaluk. S. 29-36 : Anioł i diabeł : scenariusz przedstawienia z zakresu profilaktyki uzależnień dla uczniów klas IV-VI szkoły podstawowej / Joanna Bakaluk. S. 37-43 : Pij bracie, pij! : pacynkowy teatr - scenariusz przedstawienia o tematyce antyalkoholowej / Ewa Bembenista. S. 44-47 : Sąd nad alkoholem : scenariusz przedstawienia z zakresu profilaktyki uzależnień / Renata Kraska, Agnieszka Łopata. S. 48-54 : Krąg : scenariusz przedstawienia z zakresu profilaktyki antyalkoholowej dla uczniów klas IV-VI szkoły podstawowej / Joanna Bakaluk. S. 55-62 : Po drugiej stronie : spektakl o

tematyce antyalkoholowej, na podstawie opowiadania Joanny Gabryś "Mój najlepszy przyjaciel" oraz wierszy Ewy Fordońskiej "Wśród ludzi", "Ten z naprzeciwka", "Oni", "Tamten brzeg"/ Krzysztof Panfil. S. 63-70 : "Jedno piwko" : inscenizacja poświęcona problematyce profilaktyki uzależnień / Renata Chrzanowska. S. 71-77 : Spętani : scenariusz spektaklu profilaktycznego dla klas gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych / Magdalena Wódczak. S. 78-84 : On : scenariusz spektaklu profilaktycznego o tematyce antyalkoholowej / Gabriela Grabka-Grzechynia. S. 85-93 : Nienormalni : scenariusz spektaklu profilaktycznego / Ewa Bembenista. S. 94-105 : Pij, pal, rzuć i ... się chwal! : scenariusz spektaklu profilaktycznego / Małgorzata Herchel. S. 106-115 : "Ratunku!... Moja róża umiera" : scenariusz przedstawienia propagującego akcję honorowego krwiodawstwa / Krystyna Chrapkiewicz, Otylia Jończyk. S. 116-123 : Zdrowie kontra używki : scenariusz spektaklu profilaktycznego / Katarzyna Nowińska-Furdyna, Wiesław Dziewit. S. 124-132 : Ktoś mnie ocalił : scenariusz przedstawienia poruszającego problemu nikotynizmu, alkoholizmu i narkomanii / Władysława Anna Jamróz. S. 133-143 : Mur : scenariusz przedstawienie poświęconego profilaktyce uzależnień i zagadnieniu przemocy w rodzinie / Irena Kołodziej. S. 144-150 : Obóz kondycyjny : scenariusz spektaklu profilaktycznego / Ewa Bembenista. S. 151-165 : W świecie komputera : scenariusz przedstawienia o uzależnieniach od komputera / Ewa Bembenista. S. 166-175 : Cukierniczki : scenariusz przedstawienia o uzależnieniu od komputera / Ewa Bembenista. S. 176-186 : Taniec z białą damą : scenariusz przedstawienia na temat narkomanii / Ewa Bembenista. S. 187-198 : Michalina : scenariusz spektaklu na temat anoreksji / Ewa Bembenista. S. 199-207 : Zmienić życie : scenariusz spektaklu profilaktycznego / Marianna Zgierska. S. 208-218 : Uwierzyć : scenariusz profilaktyczny opracowany na motywach filmu "Ekspres polarny" (ang. "The Polar Express", 2004) / Ewa Bembenista. S. 219-233 : Zdrowo żyć = pięknie żyć : scenariusz przedstawienia profilaktycznego / Katarzyna Nowińska-Furdyna, Wiesław Dziewit. S. 234-242 : Życiu tak : scenariusz przedstawienia poruszającego problem narkomanii / Ewa Bembenista.

Wydawnictwa ciągłe

131. Babicka, Lucyna : Przesłania Jana Pawła II : scenariusz przedstawienia dla uczniów gimnazjum. W: Wychowawca. – 2011, nr 4, s. 20-21
W scenariuszu wykorzystano elementy widowiska teatralnego dotyczącego uzależnień i przemocy, autorstwa Ireny Kołodziej.
132. Blitek Ewa, Czepiec-Mączka Anna : Wpływ narkotyków na organizm człowieka : zastosowanie metaplanu na lekcji wychowawczej. W: Wszystko dla Szkoły. – 2001, nr 5, s. 9-10
Zajęcia do wykorzystania w starszych klasach szkoły podstawowej na lekcji wychowawczej.
133. Borek-Chudek Dorota, Sękowska Ewa : Formy spędzania wolnego czasu : profilaktyka uzależnień : aktywność pozalekcyjna uczniów : scenariusz lekcji-warsztatów dla klas ponadgimnazjalnych. W: Zeszyty Szkolne. – 2006, nr 4, s. 111-116
Aktywność pozalekcyjna – zagadnienie istotne w profilaktyce antyalkoholowej.
134. Cieślak Iwona, Cieślak Lech : Scenka teatralna jako forma działań w profilaktyce uzależnień. W: Wychowanie na co Dzień. – 2005, nr 10/11, dod. Wkładka Metodyczna nr 10/11, s. I-III

135. Goetz, Magdalena : Temat: Używkom mówimy: Nie!. W: Głos Pedagogiczny. – 2014, nr [4] (58), s. 46-49
Lekcje z pomysłem – przeciwdziałanie uzależnieniom w szkole. Lekcje wychowawcze – temat 1: Rachunek zysków i strat: używki, Temat 2: Decyduj świadomie.
136. Grodowska Małgorzata, Kowalska Maria : Uwarunkowania i skutki uzależnień : (dla uczniów gimnazjum lub szkół ponadgimnazjalnych). W: Wychowawca. – 2002, nr 10, s. 24
Scenariusz.
137. Grodowska Małgorzata, Kowalska Maria : Uwarunkowania i skutki uzależnień : (dla uczniów gimnazjum lub szkół ponadgimnazjalnych). W: Wychowawca. – 2002, nr 10, s. 22-23
Scenariusz zajęć profilaktycznych.
138. Janik, Małgorzata : Profilaktyka uzależnień. W: Wszystko dla Szkoły. – 2004, nr 6, s. 17-18
Scenariusz zajęć do wykorzystania na lekcji wychowawczej.
139. Jędrzysek-Geisler, Aleksandra : Biologiczne uwarunkowania uzależnień. W: Wychowanie na Co Dzień. – 2011, nr 10/11, s. VI-VIII
Scenariusz zajęć pt.: „Biologiczne uwarunkowania uzależnień”, przeznaczony do wykorzystania na zajęciach z uczniami szkół ponadgimnazjalnych.
140. Kamrowska, Bożena : Scenariusz przedstawienia profilaktycznego : "Narkotekom mówimy STOP". W: Wszystko dla Szkoły. – 2006, nr 2, s. 16-17
141. Karasiewicz, Agnieszka : Dziękuję, to mi szkodzi – zajęcia z profilaktyki uzależnień. W: Wychowanie na Co Dzień. – 2009, nr 1/2, dod. s. IV-VI
Scenariusz zajęć z profilaktyki uzależnień dla uczniów nauczania blokowego w klasach IV-VI szkoły podstawowej.
142. Karkoszka, Teresa : Bezdroża alkoholu : cykl lekcji wychowawczych. W: Zeszyty Szkolne. – 2006, nr 4, s. 90-99
Źródła popadania młodzieży w uzależnienie jakim jest alkohol i jak się przed nim chronić.
143. Kucharska-Żądło, Marta : Istota uzależnienia od alkoholu : scenariusz zajęć. W: Biblioteka w Szkole. – 2002, nr 9, s.14-15
144. Kwiek, Wiesława : Taniec śmierci : pantomima. W: Wychowawca. – 2006, nr 3, s. 26
Scenariusz ze zbioru: Wiesława Kwiek, Lepiej zapobiegać niż leczyć. Scenariusze imprez szkolnych. Dla wszystkich typów szkół. Tematyka – uzależnienia.
145. Modrzewska, Grażyna : O tym już wiem, że alkohol to mój wróg : scenariusz lekcji wychowawczej dla klas gimnazjalnych. W: Zeszyty Szkolne. – 2006, nr 1, s. 149-154
Profilaktyka alkoholowa.

146. Modrzewska, Grażyna : Smutne skutki uzależnienia : scenariusz lekcji wychowawczej. W: Zeszyty Szkolne. – 2006, nr 4, s. 105-110
Ćwiczenia asertywności obroną uczniów przed nałogiem.
147. Ochryn Irena, Rudnicka Grażyna, Kakowska Bożena : Konkurs : uzależnieniom – Nie. W: Wszystko dla Szkoły. – 2006, nr 2, s. 12-13
Zajęcia w bibliotece szkolnej dla uczniów klas I gimnazjum.
148. Puza, Anna : Problem uzależnień wśród dzieci i młodzieży. W: Wszystko dla Szkoły. – 2006, nr 2, s. 5-6
Scenariusz dwóch spotkań dla rodziców uczniów klas IV-VI.
149. Spandowska, Zofia : Dramat młodości, czyli sceny z życia uzależnionych : (scenariusz inscenizacji). W: Wychowanie na Co Dzień. – 2003, nr 10/11, dod. s. VIII-X
Scenariusz inscenizacji dotyczący problematyki uzależnień.
150. Van Laere, Karolina : Scenariusze zajęć psychoedukacyjnych : (dla uczniów szkół podstawowych). – (Na uzależnienia behawioralne). W: Remedium. – 2014, nr 7/8, dod. s. 4-[8]
Temat: Internet pod kontrolą. Temat: Bezpieczny Internet – to dla nas pestka!
151. Wodzińska, Anna : Temat: Alkohol – nie! : konspekt lekcji dla klas IV-VI szkoły podstawowej. W: Wychowawca. – 2006, nr 2, s. 27
152. Wójtowicz, Joanna : Alkohol w świecie reklamy : scenariusz lekcji wychowawczej dla klas gimnazjalnych. W: Zeszyty Szkolne. – 2006, nr 1, s. 142-148
Lekcja poświęcona profilaktyce alkoholowej.

Filmy edukacyjne

153. Alkohol i uzależnienia [Film]. – Poznań : Wydawnictwo Forum, cop. 2007. – 1 dysk optyczny (DVD) (12 min) : dźwięk, kolor. ; 12 cm + Alkohol i uzależnienia / [aut. Urszula Sobala (scen. lekcji i rozdz. 4), Michał Wiatrowski (rozdz. 4/1 i 4/2)]. - 50 s. ; 19 cm. – (Lekcje wychowawcze na DVD)
154. Kolekcjonerzy mocnych wrażeń [Film] : moda na dopalacze / scen. i reż. Renata Zając. – Kraków : Wydawnictwo WAM - Studio Inigo, 2011. – 1 dysk optyczny (DVD) (18 min) : dźwięk, kolor. ; 12 cm. – (Uwaga Życie!)
155. Nałóg palenia [Film]. – Sosnowiec : Wydawnictwo Projekt-Kom, [2009?]. – 1 dysk optyczny (DVD) (ca 29 min) : dźwięk, kolor. ; 12 cm. – (Nie Zamykaj Oczu)
156. Oni [Film] / reżyseria Dariusz Regucki ; muzyka Bartłomiej Regucki ; zdjęcia Andrzej Nakowski i Michał Bożyk ; dźwięk Rafał Ziętara ; montaż Marcin Pazdur. – Kraków : Dom Wydawniczy RAFAEL, 2006. – 1 dysk optyczny (DVD) : dźwięk, kolor. ; 12 cm + materiały pomocnicze: 21 s. – (Lekcje przestrogi)

157. Rozpoznaj objawy choroby alkoholowej [Film] /scen. Ryszard Riege ; reż. Krzysztof Riege ; współpraca Irena Kazimierczuk, Tomasz Jackowski. – Słomczyn-Parcela : EduMedia & Express Promotion, 2006. – 1 dysk optyczny (DVD) (122 min.) : dźwięk, kolor. ; 12 cm
158. W sidłach / reżyseria Dariusz Regucki ; zdjęcia Andrzej Nakowski i Michał Bożyk ; dźwięk Rafał Ziętara ; montaż Marcin Pazdur ; autor programu Piotr Tomasz Nowakowski. – Kraków : Dom Wydawniczy RAFAEL, 2006. – 1 dysk optyczny (DVD) : dźwięk, kolor. ; 12 cm + materiały pomocnicze: 22 s. – (Lekcje przestrogi)